

Bijlage 12. Verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers

Hoofdstuk 1. Definities

Artikel 1. In deze bijlage wordt verstaan onder vereniging: een vereniging voor mantelzorgers en gebruikers.

Hoofdstuk 2. Programmatie

Art. 2. Het programma van de verenigingen bestaat uit:

- 1° een programmacijfer, dat bepaald wordt op 6;
- 2° evaluatiecriteria als vermeld in artikel 3.

Art. 3. De minister legt de evaluatiecriteria, vermeld in artikel 2, 2°, vast. Hij houdt daarbij onder meer rekening met:

- 1° de verhouding voor de regio in kwestie tussen enerzijds het programmacijfer, en anderzijds het totale aantal erkende verenigingen, plus het totale aantal verenigingen waarvoor een ontvankelijke en nog niet afgehandelde erkenningsaanvraag ingediend is die voldoet aan de programmatie;
- 2° de datum waarop een ontvankelijke erkenningsaanvraag ingediend is;
- 3° de mate waarin de vereniging activiteiten ontplooit over haar hele werkingsgebied, vermeld in artikel 15.

Hoofdstuk 3. Specifieke erkenningsvoorwaarden

Afdeling 1. Algemene bepaling

Art. 4. Aanvullend op artikel 4, 7, 8, 36, 37, 42 en 59 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, gelden voor de erkenning van verenigingen de specifieke voorwaarden, vermeld in dit hoofdstuk.

Afdeling 2. Voorwaarden voor de zorg en ondersteuning

Art. 5. De vereniging organiseert jaarlijks vijftig samenkomsten voor mantelzorgers van de lokale gemeenschap waarbij onderling contact centraal staat en werkmethodeken, waaronder lotgenotencontacten en vormingssessies, gehanteerd worden. De vereniging kan dat doen in samenwerking met andere zorg-, welzijns- of vrijetijdsactoren in de buurt. De vereniging schenkt daarbij bijzondere aandacht aan het bereiken van kwetsbare groepen van mantelzorgers.

Art. 6. De vereniging informeert objectief en transparant, via post of e-mail, minstens twee keer per jaar mantelzorgers en gebruikers over onderwerpen die voor de mantelzorger en gebruiker relevant zijn.

Art. 7. De vereniging neemt de rol van belangenbehartiging op door:

- 1° de gesignaleerde problemen van mantelzorgers en gebruikers te inventariseren en een rapport daarvan voor het voorbije werkjaar gebundeld over alle verenigingen heen, jaarlijks voor 15 april aan het agentschap te bezorgen;
- 2° een mantelzorgraad te organiseren met als opdracht de problemen van de mantelzorgers te bespreken en oplossingsgerichte voorstellen uit te werken. De mantelzorgraad is samengesteld uit mantelzorgers en gebruikers. De mantelzorgraad vergadert minstens zes keer per jaar;
- 3° jaarlijks een belangenbehartigend initiatief te organiseren;
- 4° mantelzorgers te vertegenwoordigen in overleg- en beslissingsorganen.

Art. 8. De vereniging werkt aan een positieve beeldvorming van mantelzorg en neemt jaarlijks een sensibiliseringsinitiatief om mantelzorg meer zichtbaar te maken in de samenleving.

Art. 9. De vereniging maakt deel uit van een formeel samenwerkingsverband van erkende verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers, dat instaat voor beleidsadvisering, de overheid adviseert over het beleidsvoorbereidende werk rond alle thema's die de mantelzorg aanbelangen en optreedt als medebeheerder van het Vlaams Expertisepunt Mantelzorg.

Art. 10. De vereniging werkt mee aan buurtgerichte zorg. Ze neemt initiatieven om de sociale cohesie te versterken, om vragen naar zorg en ondersteuning uit de buurt tijdig op te vangen of toe te leiden naar de gepaste zorg en ondersteuning. Ze betreft de buurt actief bij de werking van de vereniging.

Art. 11. Met behoud van de toepassing van artikel 8 en 9 van dit besluit bevat het kwaliteitshandboek van elke vereniging minstens een beschrijving van de volgende elementen:

- 1° een inleiding, met daarin de inhoudsopgave, een aantal algemene inlichtingen over de vereniging, de vermelding van de verantwoordelijke die met het kwaliteitsbeleid is belast, en een document dat toelating geeft aan de gemachtigden van de Vlaamse Regering om ter plaatse alle activiteiten te verrichten die nodig zijn om de uitvoering van de bepalingen van het decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen in de vereniging te verifiëren en te evalueren;
- 2° het kwaliteitsbeleid waarin de opdrachtsverklaring en het ondersteuningsaanbod vervat zijn;
- 3° het kwaliteitsmanagementsysteem, vermeld in artikel 4 en 5 van het decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen, met conditionele, operationele en garantie-elementen.

Het kwaliteitsmanagementsysteem, vermeld in het eerste lid, 3°, bevat minimaal de volgende elementen:

- 1° de organisatiestructuur;
- 2° het personeel;
- 3° de vrijwilligers;
- 4° de accommodatie;
- 5° de permanente of occasionele samenwerkingsverbanden;
- 6° de bereikbaarheid en beschikbaarheid voor de doelgroep;
- 7° de inspraakkanalen;
- 8° de informatiekanalen voor de gebruiker.

In het kwaliteitsmanagementsysteem, vermeld in het eerste lid, 3°, worden minstens de volgende procedures beschreven:

- 1° de procedure om vragen te behandelen;
- 2° de procedure om door te verwijzen;
- 3° de procedure om klachten te ontvangen en te behandelen;
- 4° de procedure bij grensoverschrijdend gedrag;
- 5° de procedure om het functioneren van het personeel en de medewerkers te begeleiden, te evalueren en bij te sturen;
- 6° de procedure om de eigen werking te evalueren;
- 7° de procedure voor een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer en een veilige uitwisseling van persoonsgegevens tussen de betrokken actoren;
- 8° de procedure om de documenten van het kwaliteitshandboek te beheren;
- 9° de procedure om het kwaliteitshandboek te onderhouden.

Afdeling 3. Voorwaarden voor de organisatie en de werking

Art. 12. Volgens de statuten is het hoofddoel van de vereniging de doelstelling, vermeld in artikel 36 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019.

Art. 13. De vereniging legt een geactualiseerd ledenbestand aan van minstens 4.000 natuurlijke personen, die gebruikers of mantelzorgers zijn of geweest zijn. De vereniging bewijst dat lidmaatschap, en de algemene spreiding ervan over haar werkingsgebied, vermeld in artikel 15.

De vereniging bereikt minstens 20.000 mantelzorgers en gebruikers op jaarbasis. Dat doet ze via verschillende kanalen, zoals het ledenblad, informatiebrochures, de website, de elektronische nieuwsbrief, sociale media, lotgenotencontact, vormingen, telefonische en elektronische vragen, opvolging van mogelijke klachten en bekendmaking via kanalen van overkoepelende organisaties en partnerorganisaties.

Art. 14. De vereniging is minstens 32 uur per week bereikbaar, met een passende spreiding over alle werkdagen.

In het eerste lid wordt verstaan onder werkdagen: alle dagen met uitzondering van:

- 1° zaterdagen;
- 2° zondagen;
- 3° de wettelijke feestdagen, vermeld in artikel 1 van het koninklijk besluit van 18 april 1974 tot bepaling van de algemene wijze van uitvoering van de wet van 4 januari 1974 betreffende de feestdagen.

Art. 15. De vereniging ontplooit activiteiten in alle Vlaamse provincies en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Art. 16. De vereniging garandeert inspraak van gebruikers in haar algemene werking, en de mogelijkheid om suggesties te formuleren.

Afdeling 4. Voorwaarden voor de personeelsomkadering

Art. 17. De vereniging stelt minstens 1,5 voltijdsequivalenten personeelsleden te werk.

De personeelsleden volgen samen, gespreid over een periode van maximaal twee jaar, in totaal minstens zestig uur bijscholing over onderwerpen die voor de vereniging relevant zijn.

Hoofdstuk 4. Subsidiëring

Art. 18. De subsidie-enveloppe voor een vereniging bedraagt 111.614,13 euro per kalenderjaar.

Art. 19. Voor een private vereniging wordt de subsidie-enveloppe, vermeld in artikel 18, verhoogd met 150,13 euro om de maatregel managementondersteuning uit het vierde Vlaams Intersectoraal Akkoord van 2 december 2011 voor de social/non profitsectoren voor de periode 2011 tot 2015 uit te voeren.

Het bedrag, vermeld in het eerste lid, wordt voor 100% aangewend voor loonkosten.

Art. 20. Het prioriteitenschema voor de verenigingen houdt minstens rekening met:

- 1° de datum van de erkenningsbeslissing;
- 2° de mate waarin de vereniging in de periode van een jaar die voorafgaat aan de datum waarop een ontvankelijke erkenningsaanvraag is ingediend, al actief was als vereniging.

Hoofdstuk 5. Overgangsbepalingen

Art. 21. De verenigingen die op 31 december 2019 erkend zijn, behouden hun erkenning volgens de regels die op 31 december 2019 van toepassing zijn. Ze beantwoorden uiterlijk op 31 december 2022 aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 38 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, artikel 5 van dit besluit en hoofdstuk 3 van deze bijlage.

Art. 22. Als over een aanvraag tot erkenning van een vereniging op 31 december 2019 nog geen beslissing is genomen, wordt de aanvraag verder behandeld met toepassing van de erkenningsvoorwaarden die op 31 december 2019 van toepassing zijn. In geval van erkenning beantwoordt de vereniging uiterlijk drie jaar na de datum van de erkenningsbeslissing aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 38 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, artikel 5 van dit besluit en hoofdstuk 3 van deze bijlage.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers.

Brussel, 28 juni 2019

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN